

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายเพื่อหาความสัมพันธ์ (Descriptive correlation research) แบบการศึกษาเชิงพยากรณ์ (Predictive study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12 กระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2552 โดยมีปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาคือ ปัจจัยส่วนบุคคล (อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การเรียน หรือการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ ประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ และการมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว) และแรงจูงใจ (ปัจจัยจูงใจกับปัจจัยค้ำจุน) ในการร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12 กระทรวงสาธารณสุข

ประชากรที่ศึกษา คือ พยาบาลวิชาชีพ ปฏิบัติงานในระดับผู้ปฏิบัติ สังกัดกลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12 กระทรวงสาธารณสุข โดยมีระยะเวลาการปฏิบัติงานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป โดยคัดเลือกจากโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12 กระทรวงสาธารณสุข ที่มีขนาดตั้งแต่ 30-120 เตียง จำนวน 59 แห่ง รวมจำนวนพยาบาลวิชาชีพ 1,785 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างจากสูตรของ Thorndike เพราะการวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์ตัวแปรพหุ (Multivariate analysis) โดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างต้องมีขนาดใหญ่ จึงใช้วิธีนี้ในการกำหนดขนาดตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการคำนวณและทดแทนการไม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 280 คน และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multiple-stage sample) โดยแบ่งโรงพยาบาลที่กลุ่มประชากรปฏิบัติงานเป็นกลุ่มตามขนาดของโรงพยาบาล ทำการสุ่มโรงพยาบาลจากโรงพยาบาลแต่ละกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย ได้โรงพยาบาลกลุ่มตัวอย่าง 16 แห่ง หลังจากนั้นทำการสุ่มพยาบาลวิชาชีพ ระดับผู้ปฏิบัติ ด้วยการสุ่มแบบมีระบบ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงหัวหน้าพยาบาลแต่ละโรงพยาบาล และได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์กลับคืนมาทั้งหมด 241 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้ ส่วนที่ 1 คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจต่อสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ ส่วนที่ 3 แบบวัดสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพและส่วนเพิ่มเติม สอบถามเกี่ยวกับปัญหา/อุปสรรค และความต้องการต่างๆ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพยาบาลวิชาชีพ มีลักษณะ

เป็นคำถามปลายเปิดตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาและทางบริหาร การพยาบาล จำนวน 7 ท่าน แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ทดลองใช้กับพยาบาลวิชาชีพที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน วิเคราะห์หาความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจของเท่ากับ 0.95 แบบสอบถามสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97

ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ใช้การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้าพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพกลุ่มตัวอย่าง ในโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12 กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 59 แห่ง ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลรวม 4 สัปดาห์ ภายหลังจากตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้ว นำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS Version 16 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การเรียนหรืออบรมการใช้คอมพิวเตอร์ ประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ การมีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัว แผนกที่ปฏิบัติงาน ขนาดของโรงพยาบาลที่ปฏิบัติงาน นำมาแจกแจงความถี่ กำหนดค่าเป็นร้อยละ
2. หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน อายุ ประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ แรงจูงใจ และสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ
3. หาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านแรงจูงใจกับสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ โดยใช้สถิติการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และศึกษาปัจจัยที่ร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

1. สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1 ข้อมูลทั่วไป

ผลการวิจัยพบว่า พยาบาลวิชาชีพกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน ขนาด 30 เตียง คิดเป็นร้อยละ 40.7 และปฏิบัติงานในแผนกผู้ป่วยในมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.5

1.1.2 ข้อมูลส่วนบุคคล

ผลการวิจัยพบว่า พยาบาลวิชาชีพกลุ่มตัวอย่าง มีอายุระหว่าง 25-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.31 และมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 34.12 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 97.10 มีระยะปฏิบัติงานนับตั้งแต่เป็นพยาบาลวิชาชีพ มากที่สุด 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.41 กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 59.8 เคยมีประสบการณ์ด้านการเรียน/อบรมการใช้คอมพิวเตอร์ โดยมีประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์มากที่สุด 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.52 และร้อยละ 78.8 มีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัว พยาบาลวิชาชีพ มีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการทำกิจกรรม การบันทึกข้อมูลผู้ป่วยตามโปรแกรมสำเร็จรูปของโรงพยาบาล มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95 และพยาบาลวิชาชีพสามารถใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้ทุกคน

1.2 ระดับสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12 กระทรวงสาธารณสุข อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.27

1.3 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ด้านอายุ การมีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัว มีความสัมพันธ์ทางลบระดับปานกลางและต่ำกับสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12 กระทรวงสาธารณสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.307$, $r = -.242$, $p < .05$) และด้านประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ ด้านระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ระดับทางบวกระดับปานกลางและต่ำกับสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .354$, $r = .168$, $p < .05$) ส่วนด้านประสบการณ์การเรียน/อบรมการใช้คอมพิวเตอร์ ไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะนี้

1.4 แรงจูงใจ โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12 กระทรวงสาธารณสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .831$, $p < .05$) โดยปัจจัยจูงใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .830$, $p < .05$) และปัจจัยค่าจูน ความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง กับสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .574$, $p < .05$)

1.5 ตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12 กระทรวงสาธารณสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ปัจจัยจูงใจด้านการยอมรับนับถือ ปัจจัยจูงใจด้านความรับผิดชอบ ปัจจัยจูงใจด้านความสำเร็จในการทำงาน ปัจจัยจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ปัจจัยค่าจูนด้านการบังคับบัญชา ปัจจัยค่าจูนสภาพการทำงาน และปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์

การใช้คอมพิวเตอร์ สามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ ร้อยละ 77.8 ($r^2 = 0.778$) โดย สามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์ในรูป คะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 10.209 + 1.148 X_1 + 1.157 X_2 + 1.097 X_3 + 0.938 X_4 + 0.852 X_6 + 0.691 X_7 + 0.625 X_8 - 0.471 X_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{\hat{y}} = 0.260 Z_{X_1} + 0.205 Z_{X_2} + 0.195 Z_{X_3} + 0.194 Z_{X_4} - 0.163 Z_{X_5} + 0.141 Z_{X_6} + 0.113 Z_{X_7} + 0.105 Z_{X_8}$$

เมื่อ $\hat{Y}$ = สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ ในรูปคะแนนดิบ

$Z_{\hat{y}}$ = สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ ในรูปคะแนนมาตรฐาน

X_1 = ปัจจัยจุดใจด้านการยอมรับนับถือ

X_2 = ปัจจัยจุดใจด้านความรับผิดชอบ

X_3 = ปัจจัยจุดใจด้านความสำเร็จในการทำงาน

X_4 = ปัจจัยจุดใจด้านการพัฒนาตนเอง

X_5 = ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ

X_6 = ปัจจัยค่าจุนด้านการบังคับบัญชา

X_7 = ปัจจัยค่าจุนสภาพการทำงาน

X_8 = ปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้

เพื่อให้พัฒนาหรือส่งเสริมสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1.1 จากผลการวิจัย ที่พบว่า ปัจจัยจุดใจ ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านการพัฒนาตนเอง และปัจจัยค่าจุนด้านการบังคับบัญชา กับด้านสภาพการทำงาน มีอิทธิพลต่อ การมีสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ ฉะนั้นผู้บริหารจึงควรส่งเสริมการให้พยาบาลวิชาชีพ มีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทหน้าที่ และการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยการใช้คอมพิวเตอร์ จะทำให้พยาบาลวิชาชีพรู้สึก ว่า ตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร มีความสำคัญต่อองค์กร ทำให้เกิดความรับผิดชอบ ต่องาน มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเอง เพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมาย

ประสบผลสำเร็จ มีประสิทธิภาพ และทำให้เกิดการยอมรับนับถือ ยอมรับในความสามารถ ทั้งนี้ ทั้งนั้น ผู้บริหารควรมีการบังคับบัญชาที่ดี มีการให้คำปรึกษา ร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ มีการจัดสภาพการทำงานที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน มีความพร้อมของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และระบบอุปกรณ์ที่สนับสนุนการใช้งานคอมพิวเตอร์ เพื่อให้พยาบาลวิชาชีพสามารถใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตอบสนองการปฏิบัติงานด้านการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า อายุ และ ประสิทธิภาพการใช้คอมพิวเตอร์ มีอิทธิพลต่อการมีสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ ผู้บริหารอาจมีการจัดระบบงานให้เหมาะสมกับพยาบาลวิชาชีพแต่ละบุคคล เช่น ผู้ที่มีอายุน้อย หรือผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ จัดให้ปฏิบัติงานในส่วนที่ต้องใช้สมรรถนะด้านนี้ แต่ ทั้งนี้ทั้งนั้น ยังต้องส่งเสริมผู้ที่ไม่มี หรือขาดสมรรถนะด้านนี้ แม้ว่าพยาบาลวิชาชีพท่านนั้นจะมีอายุมาก หรือมีประสบการณ์น้อยในด้านการใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งโปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐานที่ควรจัดอบรมได้แก่ โปรแกรม Microsoft Office PowerPoint Microsoft Office Excel และการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การรับส่ง E-mail และโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพราะสมรรถนะด้านรายการดังกล่าว จะมีส่วนช่วยในการพัฒนางานวิจัยของวิชาชีพพยาบาล โดยนำปัจจัยด้านแรงจูงใจ มาใช้ในการส่งเสริม พัฒนา สนับสนุนให้เกิดสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า พยาบาลวิชาชีพใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในกิจกรรม การเล่นเกม จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 84.20 พุดคุยออนไลน์ จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 40.20 อาจเป็นไปได้ว่าใช้ในขณะเวลาการทำงาน แม้ว่าจะมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ในกิจกรรมอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน แต่ประเด็นนี้ผู้บริหารไม่ควรจะมองข้าม เพราะการเล่นเกม พุดคุยออนไลน์ อาจส่งผลต่อการเพิกเฉย ละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ ถ้าผู้รับบริการเกิดความไม่พึงพอใจ อาจทำให้มีการร้องเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมบริการตามมาได้

2.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.2.1 ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพยาบาลวิชาชีพ ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพเอง ซึ่งอาจมีการประเมินตนเองว่ามีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงกว่าสมรรถนะที่มีอยู่ จึงควรจะมีการศึกษาจากการประเมินสมรรถนะโดย ผู้บังคับบัญชา ของพยาบาลวิชาชีพนั้นๆ นำผลมาเปรียบเทียบกัน ซึ่งการศึกษาอาจเปลี่ยนรูปแบบวิธีประเมินสมรรถนะเป็นแบบอื่น เช่น การสังเกต การตรวจสอบงาน เพื่อให้ได้ผลการ

ประเมินสมรรถนะที่น่าเชื่อถือ และนำมาพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพยาบาลวิชาชีพต่อไป

2.2.2 ในการศึกษาครั้งนี้ เน้นศึกษาการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นเครื่องมือของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ยังไม่ชัดเจนในการศึกษาเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศทางการพยาบาล ซึ่งสารสนเทศทางการพยาบาลนั้นน่าจะนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารการพยาบาล เช่น การกำหนดนโยบาย วางแผนกลยุทธ์ การตัดสินใจต่างๆ หรือด้านการศึกษาพยาบาล เช่น การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน หรือด้านการนำข้อมูลสารสนเทศมาวางแผนการพยาบาล ร่วมกับการจำแนกการปฏิบัติการพยาบาล หรือ ICNP ดังนั้นเพื่อการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพ การทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศทางการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในการบริหารการพยาบาล การวางแผนการพยาบาล ร่วมกับการใช้โปรแกรม ICNP เพราะถ้าพยาบาลวิชาชีพสามารถนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ทั้งด้านบริหาร ด้านการพยาบาล เชื่อว่าหน่วยงานจะมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ หรือพยาบาลวิชาชีพสามารถใช้โปรแกรม ICNP ได้เป็นอย่างดีแล้วจะทำให้ลดระยะเวลาเกี่ยวกับการจัดกระทำกับข้อมูล ส่งผลต่อการมีเวลาดูแลผู้ป่วยมากขึ้น

2.2.3 การวิจัยครั้งนี้ พบว่า ประสิทธิภาพการเรียนรู้/อบรมการใช้คอมพิวเตอร์ ไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพยาบาลวิชาชีพ แต่จริงๆ แล้ว การเรียน การได้รับการอบรม ทำให้บุคคลมีความรู้ มีความชำนาญ มีทักษะ ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีสมรรถนะด้านนั้นๆ แสดงว่า อาจมีตัวแปรอื่นที่ทำให้ ปัจจัยนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับ สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ จึงน่าจะมีการศึกษาเพิ่มเติมด้วยการพัฒนาแบบสอบถาม หรือเปลี่ยนรูปแบบการประเมินสมรรถนะ เป็นต้น

2.2.4 ตัวแปรอื่นๆ ที่น่าจะมีอิทธิพลต่อสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ควรนำมาศึกษา คือ ด้านแผนกที่ปฏิบัติงาน เพราะพยาบาลวิชาชีพในแต่ละแผนก มีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกัน และประเด็นด้านภาระงานพิเศษ เพราะงานพิเศษบางงานมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ แต่บางงานไม่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เหล่านี้เป็นต้น และตัวแปรด้านอายุ แม้ว่าในการศึกษาครั้งนี้พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ในความเป็นจริง เราอาจพบว่า บุคลากรที่มีอายุกลับสามารถใช้งาน หรือให้คำแนะนำ เกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้เป็นอย่างดี ฉะนั้นจึงควรมีการศึกษาต่อเพิ่มเติมในประเด็นนี้